Zaterdag 27 Mei 1944 DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4217

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Slag om Rome in volle gang.

Roccasecca, Cori en andere plaatsen veroverd.

In Rome hoort men de kanonnen bulderen

Roosevelt zal Churchill weer ontmoeten vóór het einde van dit jaar.

ER WORDT HARD GEVOCHTEN IN ITALIË.

Noland Norgaard seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier te Napels:

Verkenningselementen van het vijfde leger zijn de Via Casilina, de laatste Duitse ontsnappingsroute van het hoofdfront, genaderd en bevinden zich in de omgeving van Artena, op ongeveer 4 kilometer van Valmontone, een sterktepunt in het centrum van de Duitse defensielinie voor Rome. Op 58 kilometer ten Zuid-Westen van dit speerpunt werden de Duitsers verslagen in hevige tankgevechten en vielen zij terug met achterlating van hopen materiaal, waaronder tanks. Generaal Clarks verkenningstroepen in het gebied van Artena hebben reeds 20 kilometer vordering gemaakt ten Noorden van de linie om het vroegere strandhoofd nadat de Geallieerden scherpe vijandelijke tegenaanvallen afsloegen waaraan 15 reusachtige Tijger-tanks deel- [illegible]

Een officieel bericht zeide dat de vijand zijn grof geschut schijnt terug te trekken van de weg tussen Cisterna en Valmontone.

In de opmars door de Lirivallie heeft het achtste leger de Duitsers verslagen in een verwoed tankgevecht ten Westen van de rivier de Melfa. 12 Vijandelijke tanks werden hierbij buiten gevecht gesteld. De Canadese en Britse strijdkrachten kwamen tot binnen 3 kilometer van Arce nabij het punt waar de rivieren Liri en Sacco samenstromen en binnen 3 tot 5 kilometer van Ceprano, een belangrijk wegenkruispunt op de weg van Cassino naar Rome. Deze belangrijke wegenkruispunten beheersen de verbindingen aan het hoofd van de Liri-vallei waar de Verkeersweg No. 6 (Via Casilina) door de wijde vallei regelrecht naar Rome leidt. De wanhopige nazies wierpen versterkingen op verschillende bedreigde punten in de strijd en gebruikten meer pantser- en mobiele strijdkrachten tegen de aanval van het achtste leger door de Liri-vallei dan ooit tevoren in de Italiaanse campagne.

Veldmaarschalk Albert Kesselring liet haastig een gevechtsgroep van de 334e Duitse divisie voetvolk aanrukken uit de Adriatische sector om de linie tegen het vijfde leger te versterken, waaronder de Fransen die in Noordelijke richting naar Ceprano oprukken. Doch deze versterkingen werden teruggeslagen en de Geallieerden veroverden zowel San Giovanni en Pastena, krachtig verdedigde sterktepunten.

Met een gestadige vordering in de vijandelijke defensies verder naar het Westen namen de Fransen de Monte Rodondo en Monte Quattodroci. Gisteren bereikten zij de buitenwijken van Amaseno, op 13 kilometer ten Westen van Pastena.

Een officiële zegsman verklaarde, dat er „een ontzaggelijke beweging van motorvoertuigen" werd waargenomen ten Zuid-Westen van waar andere troepen van het vijfde leger de rivier de Asemo overstaken en het dorp Castella Valentino namen. Hij zeide: „Alle Duitse divisies die in de gevechtslijn waren en in reserve gehouden werden zijn thans samengetrokken in het hoofdgebied van de slag, waaronder twee van de Adriatische sector".

Overal langs de rechterflank van het vijfde leger nabij het punt waar aansluiting gemaakt wordt met het achtste leger nam de weerstand gestadig af. Dit komt waarschijnlijk doordat het Duitse commando eindelijk heeft ingezien, dat het geen nut heeft dit gebied langer te verdedigen en besloten heeft de grote strijdkrachten terug te trekken opdat zij niet afgesneden en omsingeld worden door de diepe Noordamerikaanse doorbraak in de Valmontone-linie. De Duitsers weken slechts gedwongen terwijl het vijfde leger de bres vergrootte in de defensies ten Noorden en Noord-Westen van Cisterna en steeds dieper doordrongen in de richting van de Verkeersweg No. 6.

Cori viel Donderdag in deze aanval na een hardnekkige slag, waarbij de aanvallende strijdmacht zich een weg moest banen door ingegraven stellingen en vier gordels van mijnen. Toen bezette men de Monte Arrestino **ten Zuid-Oosten van Cori en werd de weg tussen Guilanello** en Velletri doorgesneden. Gisteravond schenen de Noordamerikanen de Duitsers gestadig uit Velletri te verdrijven, een sleutelpunt in de defensielinie op 25 kilometer ten Zuiden van Rome.

Daniel de Luce, correspondent van de Associated Press, rapporteerde dat er branden woeden in Velletri en gaf te kennen, dat de vijand zijn geschut terugtrekt naar de huevels achter de stad.

Een Geallieerde commentator zeide: „De vijandelijke strijdkrachten aan onze linkerflank schijnen nog verder gedund te zijn terwijl onze troepen langs de weg van Anzio naar Albano nieuwe stellingen nemen in de buurt van Carroceto. Er werden belangrijke bewegingen van voertuigen waargenomen in Noordelijke richting langs het gehele front van het strandhoofd. De Geallieerde luchtmacht belemmert alle bewegingen met grote doeltreffendheid."

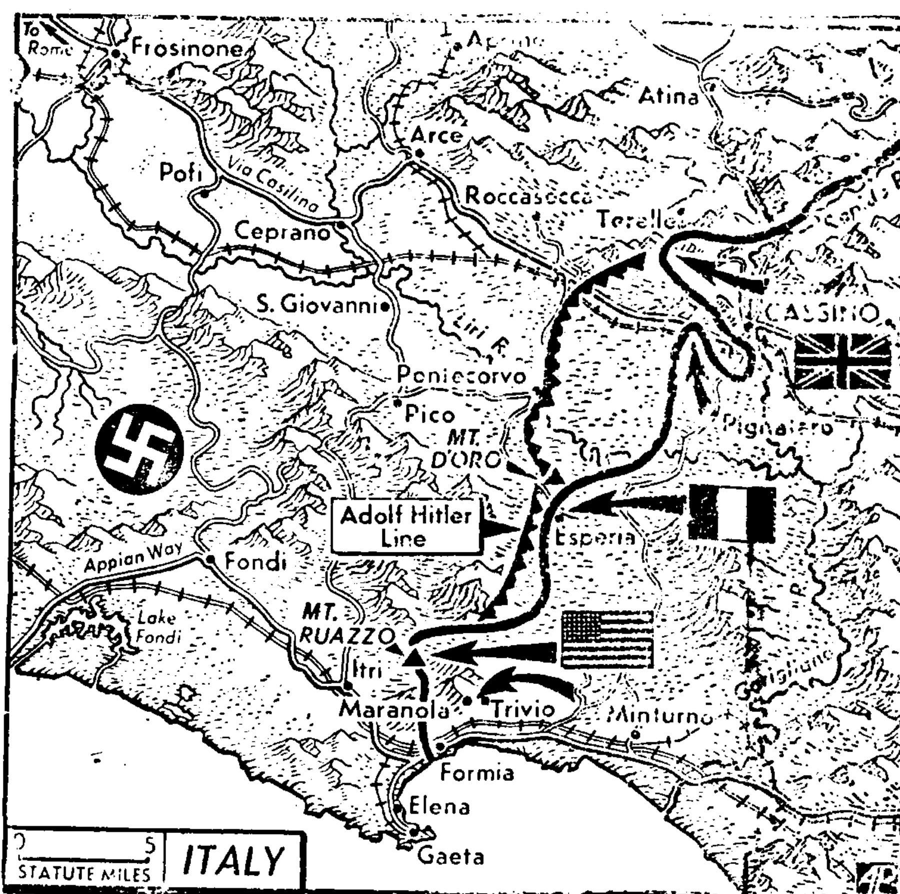
De Duitsers deden onophoudelijke tegenaanvallen op de linkerflank van de wig, die het vijfde leger gevormd heeft. Hij gebruikt elementen van het Lobo-regiment van de 92e divisievoetvolk, welke juist uit het Noorden is aangevoerd om de laatste linie voor Rome te helpen versterken. Zelfs nu hij sommige zware kanonnen terugtrekt uit de bedreigde gebieden weet de vijand een veel heviger vuur af te geven op de wegen waarover de Noordamerikanen van Cisterna uit in Noordelijke richting zwermen. Er werden talrijke nieuwe gevangenen genomen in dit gebied waaronder een tweede regimentscommandant en de staf van de 362e Duitse divisie.

Hoewel de rechterflank ervan gewenteld is poogde de 1e divisie valschermtroepen toch de rivierlinie langs de Melfa in de Liri-vallei ten Noorden van de voornaamste spoorbrug te houden, doch de Britten deden gistermorgen een oversteek over de rivier en de tanks van het achtste leger stormden er vooruit. Castrocielo en Roccasecca, steden die aan de voet van de bergen langs de Liri-vallei ten Noord-Westen van Cassino liggen, werden door Brits Indische en andere troepen van den vijand gezuiverd. In dit gebied lieten de valschermtroepen twee Mark IV tanks in goede conditie achter. Drie anti-tankkanonnen werden te Piedimonte achtergelaten met massa's van ander materiaal.

De Monte, Cairo, een 1700 meter hoge top, welke het toneel geweest is van vele bloedige gevechten gedurende de laatste maanden en het gehele gebied ten Westen en Noord-Westen van Cassino beheerst, werd Donderdag eindelijk genomen door de Polen. De vijand moest het dorp Terelle op de Noordelijke helling ontruimen.

Het vijfde leger heeft reeds meer dan 9000 gevangenen genomen en het totale aantal gevangenen in het offensief bedraagt reeds meer dan 13.000. De ernstige vijandelijke verliezen in manschappen en materialen werden ook opgevoerd door de Geallieerde tactische luchtstrijdkrachten, die binnen drie dagen tijds reeds meer dan 2650 vijandelijke voertuigen vernield of beschadigd hebben door beschietingen en bombardementen op de wegen achter de linies.

De nazies zonden 30 vliegtuigen boven het gevechtsgebied waarvan 3 werden neergeschoten. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde 2900 enkelvluchten uit waaronder een vlucht van 500 tot 750 Vliegende Forten en Liberators, welke de spoorwegfaciliteiten in Zuid-Oost Frankrijk bombardeerden waarover de Duitsers versterkingen naar het Italiaanse front zenden. 7 Zware bommenwerpers en 16 andere vliegtuigen worden vermist van de verrichtingen, welke 's nachts werden voortgezet toen Liberators en Wellingtons van de Raf de verkeerswegen ten Noorden van Rome aanvielen. Twee Geallieerde oorlogsschepen bombardeerden vijandelijke doelen ten Noorden van het strandhoofd van Anzio en het Geallieerde communiqué rapporteerde goede resultaten. (Napels, (AP) 27.5).

Hoe snel de kaarten van het Italiaanse slagfront ons ook worden toegestuurd, kan de vordering van de Geallieerde troepen niet worden bijgehouden. Het front ligt dus veel verder dan hierboven wordt aangetoond. Fondi, Pico, Pontecorvo, en San Giovanni en Roccasecca zijn reeds alle in Geallieerde handen. Men nadert thans Ceprano en Arce.

DUITSERS WIJKEN.

De Duitse radio-commentator Martin Hallensleben zeide in een uitzending, welke te Londen opgevangen werd, dat de Duitse Veldmaarschalk Albert Kesselring zijn troepen op vele punten in Italië opdracht gegeven heeft te wijken voor de Geallieerde druk met het oog op de „overweldigende macht van massa's vijandelijke tanks". Hij zeide, dat het front thans loopt door Velletri, op 30 kilometer ten Zuiden van Rome (Londen, (AP) 26.5).

Het nieuws van vandaag.

De slag om Rome is in volle gang en de inwoners van Italië's hoofdstad kunnen reeds de kanonnen horen bulderen op een afstand van 25 kilometer. Als men op zijn dak klimt kan men 's avonds zelfs de luchtkogels zien. Dit is misschien toch niet het belangrijkste nieuws van vandaag, omdat men vier maanden geleden ook de kanonnen kon horen in Rome.

Zeker is echter van belang, dat de Geallieerden gestadig vorderen en de Duitsers nergens meer in staat zijn het tegen te houden. De troepen, die tot voor kort binnen een halve cirkel op het strandhoofd van Anzio werden gehouden, hebben de Duitse gordel thans volkomen stukgeslagen. Reeds bedreigen zij de Verkeersweg No. 6 of Via Casilina, de laatste ontsnappingsroute waarover de Duitsers aan het hoofdfront zich behoorlijk kunnen terugtrekken. Cori, op 11 kilometer buiten de rand van het vroegere strandhoofd is reeds veroverd en de Noordamerikanen zijn thans bezig den vijand uit Velletri te werpen. Er zijn nog vele plaatsen genomen, vooral in de Liri-vallei. Tot de veroverde plaatsen behoort de stad Roccasecca. De Monte Cairo, een harde noot sedert maanden, is ook gekraakt door het achtste leger in het gebied van Cassino.

De Duitsers werpen alle reserves in de strijd en er zijn tekenen, dat zij zelfs versterkingen uit het Noorden willen aanvoeren. Om dit te beletten hebben Geallieerde zware bommenwerpers wederom de rangeerterreinen te Lyon en St. Etienne in Zuid-Frankrijk aangevallen alsook verschillende verkeerscentra in Noord-Italië.

Gevechtsbommenwerpers storten zich op de motorvoertuigen, die zich over de wegen voortbewegen en binnen drie dagen tijds zijn reeds meer dan 2600 vernield.

Het aantal gevangenen overschrijdt reeds de 13.000 en er komen steeds meer binnen.

Van het lucht-offensief boven West-Europa is niet veel te melden. Het weer belemmerde de luchtoperaties gedurende de laatste 24 uur. Mosquito's hebben in de afgelopen nacht niettemin een bezoek gebracht aan Ludwigshafen en Aken.

Op een persconferentie heeft President Roosevelt verklaard, dat hij weer een bijeenkomst zal hebben in deze zomer, de late herfst of de vroege winter. Ook zeide de President, dat de plannen voor de doorbraak in Europa thans in een veel verder stadium verkeren dan op dezelfde tijd in de vorige wereldoorlog.

VOOR HET VADERLAND.

Weer zijn vier Nederlandse patriotten — onder beschuldiging van hulp bij het verspreiden van communistische geschriften — ter dood gebracht. De slachtoffers zijn: Jan Zeuw van Velzen, Johan Hissink, Jan van der Zwaag en Hoogendoorn; van de laatste 3 is niets dan de naam bekend gemaakt. Hiermede is het totaal officieel bekend gemaakte terechtstellingen sedert 1 Januari gebracht op 108 (Aneta).

DUITSERS ARRESTEREN DEENSE POLITIEHOOFDEN

Berichten uit Kopenhagen zeiden, dat de Duitsers het Hoofd van de gehele Deense Veiligheidspolitie in Jutland hebben gearresteerd alsook den Commissaris van Politie in Aarhus en het Hoofd van Politie in Tonder.

Deense bronnen zeiden, dat deze maatregel getroffen werd met het oog op de voortdurende spionnage en sabotage in Jutland, dat een belangrijke verdedigingssector is in Hitlers Europese Vesting.

Het Hoofd van de Deense Grenspolitie aan de Duitse grens werd gedood door de Duitsers toen hij zich verzette tegen arrestatie. In de schermutseling werd ook een Duitse soldaat gedood. In Odensee veroorzaakte een golf van sabotage gisteravond schade tot een bedrag van enkele millioenen kronen. Een ijzergieterij en een manufacturenfirma behoorden tot de doelen der saboteurs.

Later werd het gebouw van het nieuwsblad „Fynstifstidende" door een reeks ontploffingen vernield; op de koop toe werd het nabijliggende post- en telegraafkantoor gehavend (Stockholm, (AP) 26.5).

GEEN ONDERSCHEID, ZEGT HULL.

Op een persconferentie vertelden de verslaggevers aan Cordell Hull dat onlangs een organisatie van Baptiste Geestelijken in het Zuiden een resolutie aannam te Atlanta, Georgia, waarin gezegd werd, dat het State Department traag te werk gaat in het toekennen van paspoorten aan Baptiste zendelingen, die naar Zuid-Amerika gaan. De resolutie zeide verder, dat Katholieke zendelingen geen moeite hebben om paspoorten te krijgen teneinde naar Zuid-Amerika te gaan. Een verslaggever vroeg aan Hull of misschien een Katholieke autoriteit aan het State Department gevraagd had om geen paspoorten te verschaffen aan Baptiste zendelingen. Hull antwoordde: „Neen" en voegde hieraan toe, dat het State Department geen onderscheid maakt in het verstrekken van paspoorten (Washington, (AP) 26.5).

De scheiding van Onderwijs en cultuur-afdeling.

Nucete-Sardi over het Venezolaanse systeem.

Temeer daar er reeds vaak critiek geoefend is op het feit, dat in het staatsdeel Curaçao de onderwijszaken en de culturele aangelegenheden met elkander verward worden, was de persconferentie van Jose Nucete-Sardi, directeur van de cuturele afdeling aan het Venezolaanse Ministerie van Onderwijs zeer welkom. Nucete-Sardi over wiens levensloop en verdere werkzaamheden wij gisteren reeds uitvoerig verhaalden, is thans op uitnodiging op Curaçao om hier een reeks lezingen te geven over het Venezolaanse geestes- en kunstleven. Nucete-Sardi is een der directeuren aan het Venezolaanse Departement van Onderwijs. Want hoezeer onderwijs en culturele aangelegenheden ook uiteen lopen, geheel en al gescheiden kunnen zij ook weer niet worden. Veelal toch is het goede onderwijs de eerste stap op weg naar de zelfstandige cultuur. Het Venezolaanse Ministerie van Onderwijs is dan verdeeld in verschillende afdelingen, elk onder een eigen directeur en daarboven de Minister.

De eerste afdeling is die van de Lagere Scholen. Deze naam spreekt voor zichzelf, maar wel is het interessant op te merken hoe ontzettend vooruitgegaan ons nabuurland is in weinige jaren tijds. Tien jaar geleden telde Venezuela nog 65% analfabeten. Thans is dit aantal teruggebracht tot 35%, een vermindering dus van 30% of ongeveer een derde der bevolking.

Daarnaast, onder een anderen directeur, staat de afdeling van de Hogere Scholen en Universiteiten. De Hogere Scholen omvatten inrichtingen, die te vergelijken zijn met onze mulo's, h.b.s.'sen en gymnasia en soortgelijke inrichtingen van onderwijs Frans, Engels en in voorkomende gevallen ook Latijn, Grieks en soms Hebreeuws worden hier onderwezen. Deze scholen geven aansluiting op de universiteiten, welke de faculteiten van het recht, de polytechniek, geneeskunde en wijsbegeerte omvatten. Wat de laatste betreft kan men evenwel nog niet promoveren. Zo heeft de Heer Nucete-Sardi, die zelf deze opleiding gevolgd heeft, het baccalauréat aan de universiteit van Merida in de letteren en wijsbegeerte gehaald. Wil men verder studeren, dan moet men naar het buitenland en in feite gingen ook velen naar Parijs.

Aansluiting van de Curaçaose scholen op de Venezolaanse universiteit zal misschien moeilijk zijn in verband met het feit, dat de eindexaminati van het Stuyvesant-college, — dat Nucete-Sardi bewondert om de practische inrichting en hoge standaard van onderwijs, — mogelijk toch niet voldoende vaardigheid hebben in het Spaans om de lessen te kunnen volgen. En ook omdat de leeftijdschaal in Venezuela anders ligt. Zo heeft men daar reeds toegang tot de lagere school op vijfjarige leeftijd en tot de universiteit op zestien-jarige leeftijd. Het gevolg is, dat men bijvoorbeeld reeds gerechtigd is tot de oefening der geneeskunde wanneer men 21 jaar oud is. In de practijk gaan zij, die zo vlug klaar zijn, evenwel meestal enige tijd naar Europa voor aanvullende studies.

Een afzonderlijke afdeling aan het Ministerie van Onderwijs is dan nog de administratie en het cabinet des ministers, terwijl daar als vierde en laatste afdeling, onder het directeurschap van José Nucete-Sardi, de afdeling voor culturele aangelegenheden en schone kunsten is.

— Wat is dan eigenlijk uw taak, zo werd den Directeur gevraagd, na zijn vlotte inleiding over de organisatie als geheel.

„Dat zal ik u zeggen. Onder mijn afdeling ressorteren ten eerste de openbare boekerijen, de musea voor schone kunsten en het Nationaal Museum betreffende historie van Venezuela, terwijl daarnaast onder mij ook staan de radio-cursussen en schriftelijke cursussen voor hoger onderwijs aan onderwijzend personeel dat door plaatselijke toestanden niet in de gelegenheid is persoonlijk cursussen bij te wonen.

— Hebben deze cursussen resultaat?

Zeer zeker, groot resultaat zelfs. Op vele plaatsen van Venezuela is het verkeer nog gebrekkig en op deze wijze zijn wij erin geslaagd het peil van het onderwijzend personeel enorm op te voeren. Zelfs de ontwikkelende film hebben wij thans ingeschakeld in ons departement.

— U noemt zoveel, maar wat met de sport?

„De sport behoort wel tot het Ministerie van Onderwijs, maar is niet onder een directeur gesteld. Het is een afzonderlijke lagere afdeling".

Daar treedt Dr. Engels met een nummer van de „Revista Nacional de Cultura" binnen (en mevrouw met thee). „Ha, roept Nucete-Sardi uit, dát is het waar ik u over wilde spreken. Dat is mijn ooilam. De „Revista Nacional de Cultura" is een van de drie tijdschriften, die door mijn

afdeling worden uitgegeven en van huis uit journalist bevroedt u wel hoe groot mijn liefde voor deze uiting van mijn afdeling is. Maar ik heb er meer. Naast deze periodiek heb ik er nog twee, een Kindertijdschrift en een tijdschrift voor Onderwijzers. In elk tijdschrift trachten wij de Velde voor de Venezolaanse cultuur, zijn letteren en kunsten, op te wekken en te voeden.

Zo komt het gesprek op het artistieke leven van Venezuela, waar nog kort geleden de Comédie Française met zoveel lust ontvangen werd. Toch blijkt Venezuela juist in het toneelleven weinig eigens te produceren. Acteurs heeft men er bijna niet, maar wel vele schilders en musici. Voor muziek en schone kunsten heeft Venezuela onder leiding van Nucete-Sardi's afdeling trouwens eigen scholen. De meer begaafden gaan na voleinding hiervan hun talenten verder plooien in Parijs.

Jammer genoeg heeft de oorlog ook verschillende Venezolaanse artisten in Frankrijk overvallen, zodat die thans niet kunnen terugkeren. Aan de andere kant heeft dit het eigen initiatief van Venezuela weer gestimuleerd en aangewakkerd.

Elk jaar worden enige tentoonstellingen van schilderstukken gehouden, waarvoor regering en particulieren prijzen beschikbaar stellen, bestaande uit médailles en geldsommen die weer voor verdere ontwikkeling kunnen worden benut. Een moeilijkheid met de ontwikkeling van het muzikale leven is gebleken te bestaan in de onmogelijkheid muziek te drukken. Alleen in Brazilië schijnt wat meer ingewikkelde muziek behoorlijk gedrukt te kunnen worden. Het was een eigenvaller voor den Heer Nucete-Sardi te moeten ervaren, dat ook op Curaçao waar Agustin Bethencourt e Hijos vroeger zovele muziekstukken heeft gedrukt, deze techniek bij gebrek aan behoorlijke middelen en deskundigen is verloren gegaan. Dr. Engels was evenwel van oordeel, dat hier een toekomstmogelijkheid voor Curaçao ligt. Kunnen wij hier een muziekdrukkerij oprichten dan zouden wij geheel Zuid-Amerika kunnen voorzien. Vanzelfsprekend zou een ondernemend iemand na de oorlog hiermede eerst kunnen aanvangen, maar het idee is der overweging waard.

Wat de samensnoering van de Venezolaanse en Curaçaose gemeenschappelijke cultuuraangelegenheden betreft was de Heer Nucete-Sardi, zoals wij gisteren reeds schreven, van plan deze te bevorderen door uitwisseling van 1) periodieken, kranten en publicaties en 2) personen, waarmede binnenkort reeds een aanvang zal worden gemaakt.

Gelijk bekend zal de Heer Nucete-Sardi vanavond in het Brion-theater zijn reeks lezingen vervolgen. Nu het grote belang van deze aangelegenheid overal meer nog dan vroeger wordt ingezien, menen wij dat er ook vanavond zeker weer een grote belangstelling voor Nucete-Sardi's lezing zal bestaan. Behandeld zullen worden enkele schilders en musici, hetgeen juist in verband met de komende tentoonstellingen en uitwisselingen van groot belang moet worden geacht.

De lezing is gratis toegankelijk en begint om 20.30 uur.

Ik geloof in den Heiligen Geest.

Toen wij als kinderen naar school gingen, baden wij reeds: „Kom, Heilige Geest; vervul de harten! Zend Uwen Geest uit." Sedertdien hebben wij Hem talloze malen aangeroepen. Geen jaar ging voorbij of de vurige tongen op het Pinksterfeest daalden op het hoofd der apostelen, in het spannend verhaal van den gewijden schrijver. Toen kwam de dag dat we eigenlijk pas gingen leven. Wij begonnen iets van het leven en zijn strijd te begrijpen. In het Vormsel wapende de Heilige Geest ons met de wapenrusting Gods. Jaren gingen voorbij. De dag brak aan waarop het orgel een feestelijke plechtigheid inleidde met een: Veni Creator Spiritus. Hand aan hand schreden bruid en bruidegom naar het altaar. Bij de grote feiten van ons leven is Hij altijd aanwezig en als het laatste uur aanbreekt, is Hij tegenwoordig in het Heilig Oliesel.

Wie is die geheimzinnige persoonlijkheid? Hij wekt het leven! Gustave Doré schildert in eindeloze vergezichten afgronden van water; en daarboven in ondoorgrondelijke klaarte peilloze diepten van licht: de Geest Gods zweefde over de wateren. In een gedaante van een duif zweeft Hij boven de afgrond. Als God spreekt: „Het worde!" over de woeste afgronden, zal Hij alom het leven wekken.

De Psalmist zingt vandaag een dithyrambe, waarin hij in gloeiende kleuren breed uitschildert, wat de Geest schept uit het niet: „Gij spant de hemel uit als een dekkleed; Gij maakt de wolken tot Uw wagen en Gij gaat op de wieken der winden.

Bergen verrijzen en vlakten dalen naar de plaats, die Gij gegrondvest hebt."

Dat alles is groots voor onze verbeelding, groots om zijn verten, om zijn hoogten, maar...... alle verbeelding te boven gaande, is het uitspansel, dat Hij spande in de ziel der eerste mensen: de bronnen van levend water, die Hij lossloeg uit de rots; de zon, die Hij daarin deed opgaan. Daar wist de Geheimzinnige Tovenaar een ander leven te maken.

O, de Heilige Geest doet wonderen, waarvoor we God op twee knieën danken, zó onuitsprekelijk, zo overweldigend, dat ze niet alleen niet in ons hoofd konden opkomen, maar dat we, nu we ze eenmaal kennen, er nooit over uitgemediteerd raken. Bedenk hoe dezelfde mens met rauwe handen dat kautwerk van Gods hand, dat heerlijke, wonderbare hemelzijden kleed in stukken scheurde.

Zo gebeurde het, dat na eeuwen de Verlosser zou geboren worden. Als er soms in het leven heel tere en moeilijke situaties zijn, zoeken wij iemand met bijzondere tact om de moeilijke situatie te redden. Maar wie zou hier, én met wélke tact, optreden? „En hoe zal dit geschieden, daar ik geen man beken?" zei Maria. Zij zat daar stil en nederig en bescheiden, niet anders verlangend dan haar God in maagdelijkheid te dienen! Hoe zal dat nu moeten gebeuren, vragen wij, die met spanning de gebeurtenissen volgen? Mens, op de knieën! God werkt hier zo wonderbaar, dat we ogen en gelaat moeten bedekken: „De Heilige Geest zal over u komen en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen." Kunt u zich nu indenken, dat de heiligen uren en uren konden doorbrengen in de beschouwing van dit geheim? Wij weten niet wat wij hier meer moeten bewonderen: het ontzaglijke wonder, de diepe geheimenis of de alles begrijpende, alles doorvoelende, alles meelevende liefde, waarmee Hij Zijn bruid behandelde.

Sta een ogenblik stil bij het grote wonder der Katholieke Kerk, die twintig eeuwen staat, omdat de Heilige Geest leeft in de Kerk. Ik las enige tijd geleden in de krant dat bij de bouw van een betondorp een hijskraan met een vlucht van elf meter plotseling omsloeg en met een druk van 8000 kg. neerkwam op de betonwoning. En het huis stortte niet in. In het kozijn onder de plaats waar de slag getroffen had brak zelfs geen ruit. Welnu, er zal een tijd komen dat dit huis tot poeder vergaan zal zijn. Dan zal de Kerk nog staan. Want er zal een Samson gevonden worden, die de wanden van dat gebouw met de kracht van zijn geweldige spierballen zal verbrijzelen — de tijd! — maar er zal geen reus opstaan die onder de druk van zijn geweldige schoften ook maar een pilaar van Gods Kerk aan het wankelen zal brengen.

De Heilige Geest leeft en werkt in de Kerk. Hij is het, die de martelaren onvergetelijke woorden in de mond legt. Hij doet ze een alleluja zingen op de folterbank. De zwakke ledematen van vrouwen en kinderen doorstraalt hij, en door de uitgedorde spieren van ouden van dagen jaagt Hij krachtstromen. Thomas More beklom het schavot en maakte grappen tegen zijn beulen. Grappen maken in het laatste uur en grimassen trekken tegen de grimmige dood, het tekent een innerlijke sterkte, een gevoel van blijheid, dat de Heilige Geest gewekt heeft.

En voor ons? Wat is de Heilige Geest voor ons? Alles! Het Leven! Neen, Hij legt Zijn zeven gaven niet in ons neer als zeven juwelen in een bijouteriedoos. Maar Hij wèrkt in ons, om ons, met ons, naast ons. De wind blaast waar hij wil.

Zo werkt de Heilige Geest op Zijn eigen onverwachte wijze. Op een uur, waarop men het niet verwacht, komt Hij en Hij drijft ons ergens heen, langs wegen die we niet hadden gedacht ooit te zullen inslaan. Hij komt en wat tevoren onmogelijk scheen, onwaarschijnlijk, belachelijk, wordt ineens mogelijkheden werkelijkheid.

Weer zien wij, hoe door God in alles is voorzien en hoe Hij ons in alles bij blijft. Hoe is het mogelijk, dat bij zo'n Gids en Leider het vertrouwen te verliezen? Geen enkele grote of kleine, belangrijke of onbelangrijke beslissing moest genomen worden zonder Zijn raad te hebben ingeroepen.

Zoek de raad eerder bij God dan bij de mensen, eerder bij de wijsheid van den Heiligen Geest dan bij de wijsheid van deze wereld. Velen tobben en zoeken een uitweg en slaan verkeerde wegen in, terwijl een algeheel vertrouwen ze zou geleid hebben langs veilige paden. Maar dat vraagt ook iets van ons. Innerlijke stilte om Zijn inspraken te horen. Wie de hemel wil verstaan, moet de aarde gebieden te zwijgen. Velen zijn niet meer afgestemd op de hemel. Maar de ziel van den rechtvaardige, die eerlijk in alles God zoekt en de hemel, zal de stem van den Heiligen Geest verstaan. Hij zal getroost worden.

Sla nu de mislukte pogingen gade van hen, die de wereld gezond willen maken! Hoe onvruchtbaar is hun geknutseld Maar de werking van den Heiligen Geest is volstrekt:

„Zend Uwen Geest uit en zij zullen herschapen worden. En Gij zult het aanschijn der aarde vernieuwen."

Wie d'Amigoe leest Verkwikt hart en geest.

De Kroniek der Victorie.

21 Mei — Vliegtuigen van een Noordamerikaanse vlootmacht vallen het eiland Marcus in de Stille Oceaan aan. Later wordt het eiland Wake bestookt.

23 Mei — De Geallieerde strijdkrachten op het strandhoofd van Anzio in Italië openen het offensief.

24 Mei — Churchill houdt een redevoering over de buitenlandse politiek van Groot Britannië. Ongeveer 7000 Geallieerde vliegtuigen vallen de Europese Vesting aan.

25 Mei — De Geallieerde troepen aan het hoofdfront en het strandhoofd in Italië maken aansluiting.

* * *

De Geallieerde invasie van West-Europa, sinds lang verwacht, is nog niet gekomen maar wat in de afgelopen week niet verwacht werd — de aansluiting tussen de Geallieerde strijdkrachten aan het hoofdfront en het strandhoofd in Italië — is thans een feit. Vooral als men in aanmerking neemt hoelang Alexanders troepen om Cassino hebben moeten vechten, des te meer moet men de opzienbarende opmars bewonderen welke de Geallieerde strijdkrachten onder zijn leiding binnen twee en een halve week hebben gemaakt. Het is wel waar, dat de tijd en het weer thans veel geschikter zijn dan twee tot zes maanden geleden, maar het terrein in Italië is even stillig als altijd en Maarschalk Albert Kesselrings troepen even krachtig als altijd, zodat het een praestatie blijft welke steeds beschouwd zal staan als een meesterstuk van krijgskunde.

De waarde van het strandhoofd ten Zuiden van Rome is nu ook tot zijn volle recht gekomen. Er is veel critiek geoefend op deze onderneming en wij geloven ook, dat er meer van gemaakt had kunnen worden, doch dit neemt niets weg van het feit, dat de plaats van de landing goed uitgekozen was en zij voor de Duitsers in Italië een voortdurende bedreiging vormde.

In de eerste plaats hebben de Duitsers als gevolg van de aanval der strijdkrachten van het strandhoofd op Dinsdag jl. de gehele kuststrook tussen Anzio en Terracina overijld moeten ontruimen.

In de tweede plaats heeft men vlak ten Zuiden van Rome een goede basis om de aanval op de Eeuwige Stad straks met onverminderde kracht door te zetten.

En in de derde plaats is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat de Duitse hoofdmacht zal worden ingesloten en vernield, hoewel Kesselring reeds neiging vertoont een algemene terugtrekking naar het Noorden te zullen stellen boven de Hitler-tactiek van standhouden tot het uiterste.

Als men de campagne in Italië in groter verband beschouwt dan is het duidelijk — gelijk reeds meermalen verklaard door dezen en genen — dat zij eerder bedoeld is als een poging om de Duitse weermacht af te leiden dan finaal te verslaan. De grote slagen moeten uit het Westen en Oosten komen, al is het waarschijnlijk dat het Europese Zuidfront in omvang nog zal toenemen.

Toevallig hoorden wij laatst een commentator van Radio-Berlijn deze afleidingstheorie uitleggen ten gunste van Duitsland. Niet de Duitsers — zo zeide hij — maar de Geallieerden worden afgeleid door de Italiaanse strijd. Duitsland heeft kortere verbindingswegen. De Geallieerden moeten alles van ver over zee aanvoeren, waarvoor niet alleen veel schepen maar ook veel manschappen nodig zijn, waarbij nog komt, dat de Duitse duikboten rake klappen uitdelen.

Voor den argelozen luisteraar zit hier wel wat in, maar als men deze redenering nader gaat ontleden, dan blijkt aldra, dat 's mans fouten liggen in de volgende feiten:

a) Duitsland is niet in de aanval doch in het defensief in Europa. De Geallieerden kiezen het punt van aanval uit en de Duitsers moeten overal op hun hoede wezen. Slechts de verdediger kan dus afgeleid worden.

b) De Duitse duikbootbedreiging is thans tot een minimum teruggebracht en de Geallieerden kunnen voldoende schepen en manschappen voor deze onderneming bestemmen zonder dat hun plannen voor de invasie in het Westen in de war worden gestuurd.

Met het bovenstaande willen wij niet zeggen, dat de aanval op Hitlers „Atlantikwall" zonder ernstige belemmeringen zal verlopen.

De nazies hebben vier jaren gehad om krachtige verdedigingswerken langs de kusten van West-Europa aan te leggen en al weten de Geallieerde luchtstrijdkrachten vele daarvan stuk te slaan, is het toch te verwachten, dat de invasietroepen op een vinnig verzet zullen stuiten.

Volgens beschikbare gegevens heeft Hitler in het Westen 69 divisies — 760.000 man — waarvan een deel bij de Luftwaffe behoort. Men gelooft, dat 52 divisies — 572.000 man — zich in Frankrijk en de Lage Landen bevinden onder bevel van Veldmaarschalk Generaal Karl Gerd von Rundstedt. In Noorwegen zijn er misschien 12 divisies onder Generaal von Falkenhorst en in Denemarken 5.

Ook moet men niet vergeten, dat niettegenstaande de beheersing op zee en de beheersing in de lucht, van de circa 6000 man, die aan de aanval op Dieppe op 19 Augustus 1942 deelnamen, meer dan de helft gedood, gewond of gevangen werd.

De Geallieerden en ook de Duitsers hebben intussen nieuwe lessen geleerd en bij de grote krachtproef die nu elk ogenblik komen kan zal blijken in hoeverre van deze lessen profijt getrokken is.

Van één ding kunnen wij echter zeker zijn: dat de Geallieerden zullen toeslaan met overweldigende kracht en dat bij het slagen van de invasie het begin van het einde voor nazie-Duitsland zal zijn aangebroken.

DE HEER EN MEVROUW
L. I. Pieters — Arvelo
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter
MOYELBA LORENA
Sint Elizabeth Gasthuis 25 Mei 1944.

La Sociedad Bolivariana de Curazao
Heeft het genoegen haar leden met hun familie en begunstigers uit te noodigen tot een lezing in de Spaansche taal over het onderwerp
Carièrre de Francisco de Miranda
door den directeur van de cultureele afdeling van het Ministerie van Onderwijs van Venezuela den Heer
José Nucete Sardi
op a.s. Zondag 28 om 10.30 v.m. in de Clubzaal, Breedestraat Punda No. 22 boven.

ATTENTIE!
Sportdag op Barber 28 Mei 1944
Groto Korfbalwedstrijd
„Olivio" v.s. „Atlanta"
Grote Voetbalwedstrijd
„Barber" v.s. „Westpunt"
„Independiente" v.s. „S.U.B.T."
Er zullen drie bekers beschikbaar gesteld worden voor de overwinnaars.
Pedro Tokaay, Agusto R. Royer
Lorenzo I. Pietersz

CURAÇAO.

MEDEDELING.

In verband met het Hoogfeest van Pinksteren zal Dagblad Amigoe di Curaçao Maandag, 29 Mei niet verschijnen.

TWEE RAFFINADERIJEN IN VENEZUELA.

„The Journal of Commerce" schrijft dat Venezuela op een geweldige wijze aan de uitbreiding van zijn olieproductie werkt. Het land is overstroomd met Amerikaanse dollars; bijna 90% er van wordt door de grote oliemaatschappijen in het land gebracht. De President van de Centrale Bank heeft terecht gewezen op het inflatiegevaar en verklaard, dat maatregelen genomen dienen te worden. Men is nu bezig aan het boren van 400 nieuwe oliebronnen. Waarschijnlijk zal dit in de loop van het jaar leiden tot een voortbrengst van 1 millioen vaten per dag. Er zullen tenminste twee raffinaderijen worden bijgebouwd en pijpleidingen aangebracht. De bedoeling is de olie, die overblijft nadat Aruba en Curaçao bediend zijn, naar de Vereenigde Staten over te brengen.

DR. ENGELS HOUDT EEN AVONDSTOND.

Ten woonhuize van de familie Engels—Boskaljon aan het Molenplein werd gisteren een soirée gehouden ter ere van den Heer José Nucete-Sardi, die aldaar logeert. Vooraanstaande lieden uit onze samenleving, zoals daar zijn de Voorzitter der Staten J. H. Sprockel en de Consul-generaal van Venezuela Kapitein R. L. Pimentel, woonden deze partij bij. Verder waren daar de consuls van verschillende nabuurlanden, leden van de Staten en van de Raad van Bestuur, persoonlijkheden uit de intellectuele en commerciële kringen van Curaçao, militaire waarnemers uit Venezuela en bekende officieren van Curaçao. Ook verschillende op Curaçao woonachtige Venezolanen waren genood en aanwezig, zodat een internationaal gezoem van talen de kamer vulde tot een der meest charmante leden die ons consulaire corps kent, zich aan de piano zette en van zijn kunde deed blijken. Mevrouw Pimentel volgde met een spontane voordracht op de piano en ras schaarden zich de gasten ten dans. Tot diep in de nacht verlustigden zich de gasten.

* * *

José Nucete-Sardi heeft hedenmorgen een voordracht gehouden in het St. Martinusgesticht, waar Fraters en Zusters hem beluisterden. Vanmiddag zal hij met den dan teruggekeerden Landvoogd een onderhoud hebben en vanavond om 20.30 uur houdt hij een voordracht in het Briontheater.

AFPERSER KRIJGT ZES JAAR.

Alfred Stewart, tegen wien negen jaar gevangenisstraf wegens afpersing geëist was door den Officier van Justitie, is gisteren door den Rechter in eersten aanleg veroordeeld tot zes jaren gevangenisstraf. Men zal zich herinneren, dat de beklaagde van de familie Henriquez — Correa ƒ 20.000 geëist had met bedreiging het enige kind van het echtpaar te zullen ontvoeren indien dit bedrag niet geleverd werd.

De Rechter nam als verzachtende omstandigheden in aanmerking, dat de beklaagde een blanco strafregister had en bij de uitvoering van het misdrijf een zekere naïviteit niet te miskennen viel.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Bij deze deel ik mede, dat het me zeer spijt, het stukje „Over de fauna van Curaçao" te hebben geschreven.

Het lag geenszins in mijn bedoeling de Curaçaose bevolking op te hitsen, noch de Nederlanders te grieven. Doordat ik enkele passages in het artikel van den Heer Winters als spottend met Curaçao opnam, wou ik daarop antwoorden en heb dit schromelijk overdreven gedaan, aangezien ik ook sommige passages in het artikel van den Heer Winters overdreven vond.

Tot mijn grote spijt komen er in mijn stukje ook enkele dingen voor, die absoluut foutief zijn, en die ik ook nooit zou hebben willen beweren. Bij deze trek ik dan ook alles terug wat grievend leek, vooral het woord uitzuigen en toespelingen op bepaalde bevolkingsgroepen, welke ik om verontschuldiging vraag voor al het hetgeen ik geschreven heb.

R. M. A. Rigaud.

Laatste Nieuws.

— Roosevelt heeft het marinehospitaal nabij Washington gisteren bezocht voor een onderzoek. Men verwacht, dat de resultaten ervan pas over een week bekend gemaakt zullen worden.

— Radio Vichy meldt, dat de Russen het offensief geopend hebben aan het Oostfront. Bizonderheden en bevesting ontbreken nog.

— De Russen hebben twee transportschepen en een torpedojager tot zinken gebracht en drie andere schepen beschadigd uit een Duits troepenconvooi ten Noorden van Noorwegen. Zeven bommenwerpers zouden bij deze aanval verloren zijn gegaan.

— Mosquito's hebben in de afgelopen nacht Ludwigshafen en de rangeerterreinen Rothe Erde te Aken aangevallen. Er werden ook mijnen gelegd in vijandelijke wateren.

— Officieel wordt uit Kandy gemeld, dat de Chinezen de stad Warong in het Noorden van Birma, op 20 km. ten Noord-Oosten van Kamaing, hebben veroverd. In de Mogaung-vallei werd een munitie-opslagplaats veroverd.

— Radio-Berlijn zeide, dat zij „betrouwbare en uitgebreide" verslagen over de komende invasie van West-Europa zal geven.

Groot Tsjechoslowakije.

Het rood-wit-blauw waait al weer van de Karpathen en straks van de Hradshin.

Niet alleen dat een der meest prominente staatslieden uit de Geallieerde wereld, Eduard Benesj, morgen zestig jaar zal worden, maar eens te meer wendt het oog der ganse wereld zich tot dat nobele land Tsjechoslowakije, tot welks bewoners Cyrillus en Methodius zich als tot de meest-belovende Slavenvolken reeds in de vijfde eeuw gewend hebben ter prediking van het Evangelie. Want het is deze vroege kerstening geweest die Moravië, Boheme en Slowakije — de drie landen waaruit Tsjechoslowakije is ontstaan — die dit land gemaakt hebben tot een „Sieraad der Oosterse Kerk", zoals Pius XII in zijn laatste encycliek van 24 April 1944 ter gelegenheid aan het vijftiende eeuwfeest van Tsjechoslowakije's schutspatroon St. Cyrillus, dezen groten missionaris genoemd heeft.

Eens te meer vraagt dit land onze aandacht, omdat geruchten de ronde doen, dat er een hernieuwde Volkenbond zal worden opgericht en men zich herinnert, dat er uit de geschiedenis van de eerste Volkenbond slechts één land bekend is, tegen hetwelk nimmer een klacht is binnen gekomen: Tsjechoslowakije. En wij herinneren ons de nauwe samenwerking tussen Roosevelt en Benesj, den groten samenwerker van Masaryk.

Ook herinneren wij ons, hoe van Tsjechoslowakije in Oost-Europa de victorie begonnen is, toen op 9 April jongstleden de Russische heirscharen de grens overtrokken tezamen met de Tsjechoslowaakse bevrijdingslegers, die de fiere Tsjechoslowaakse vlag — het rood-wit-blauw in andere formatie dan bij ons — op de bergtoppen der Karpathen plantten.

Nog zijn zij niet in Praag, een van Europa's mooiste hoofdsteden, maar steeds verder trekken de legers, tot van de Karst en langs de Donau, in het Tatragebergte en tenslotte ook van de Hradsjin in Praag de Tsjechoslowaakse vlag zal worden geheschen.

De weinige Tsjechoslowaken in ons staatsdeel verheugen zich en wij met hen, omdat wij verbonden zijn in een door de historie gegrondveste geestelijke alliantie, die hechter is dan welk handvest ook, omdat bij de geestelijke en stoffelijke historie van dit land — een der meest evenwichtige ter wereld — dat klein van oppervlakte is de grootheid der Grote Mogendheden verbleekt.

Kde Domov Muj? Waar is mijn huis? zingen de Tsjechoslowaken heden in hun volkslied:

„Waar is mijn tehuis?
Hier waar de zachte weiden zijn
Hier waar het ruist op de beboste heuvels
Dit alles is iets als men regens ooit ziet.
Het ziet eruit als een paradijs op aarde.
Dit is Tsjechenland, mijn enig tehuis."

VENEZUELA — CURAÇAO.

Het Venezolaanse blad „El Universal" schrijft:

„Uit het oogpunt van versterking der geestelijke banden tussen Curaçao en Venezuela is het bezoek van den Heer Nucete-Sardi van het grootste belang."

Het blad schrijft ook: „Hoewel de betrekkingen steeds goed zijn geweest tussen beide landen op het gebied van handel, menen wij toch, dat de culturele banden nauwer konden aangehaald worden (Aneta).

VERENIGINGSNIEUWS.

— Monseigneur Wulfingh Vereniging: As. Maandag, 29 Mei, om 10.30 uur jaarlijkse vergadering in het club San Hosé, naast de kerk van Pietermaai.

— K.S.C.: Voetballen, heden: Asiënto-Terrein om 16 uur Sithoc — Schroederschool. Rifterrein, op Maandag, 29 Mei: om 10 uur Cricket; om 16 uur Sithoc — A.M.S.

Santa Rosa: om 16 uur Republiek — Centrum Santa Rosa (Victory-Competitie).

Juicio: Mobilia — Combinatie Cortijn.

— St. Aloysius-Kring: 2 Juni: uitvoering Jeugdgroep L'Union.

QUEEN MARY 77 JAAR OUD

Koningin Mary van Engeland heeft Vrijdag haar 77e jaardag herdacht met als gewoon te werken in haar buitenverblijf (Londen, (AP) 26.5).

Kent gij uw kleuter?

XI

DE SPRAAK ONTWIKKELING:

De eerste woorden zijn zeer affectief getint.

In het vorig artikel hebben we het vocabulaire van den kleuter bezien; misschien dat nog wel eens een kleuter-dictionnaire zal uitgegeven worden in 2 delen n.l. kleutertaal-Nederlands en Nederlands-kleutertaal. We willen nu eens nagaan, hoe zich in de eerste jaren de spraak ontwikkelt bij den dreumes. Vooreerst: Wat bedoelt een klein kind met de eerste woordjes, die het spreekt? En dan vergisse men zich niet! Het wil helemaal geen persoon of zaak aanduiden met zijn geradbraakte woordjes, want voorlopig spreekt het meestal geen enkel woord fatsoenlijk uit. Zijn zusje Bertha noemt hij „Dedda" etc.

Als de kleuter het woord „mama" zegt, is het helemaal niet zijn bedoeling mee te delen dat die persoon, die daar voor hem staat, zijn moeder is; o neen: met mama bedoelt hij zijn gevoelentjes en zijn bevelen te dicteren, dus betekent dit b.v. ik wil uit mijn wiegje of ik heb honger, geef me te eten of iets dergelijks. Zo ook betekent „stoel" niet, dat het meubel, waarop men zitten kan, stoel heet, o neen; hij bedoelt er mee, dat hij op de stoel zitten wil of dat die stoel naar hem toe moet komen. En zo, als hij zegt „pap" bedoelt hij er mee: hier met die pap of weg met die pap, ik heb er genoeg van".

Alle woorden die hij gebruikt drukken zijn gemoeds stemming uit of zijn zeer affectief gekleurd. De eerste woorden, die de kleuter gebruikt, zijn ook geen eigenlijke woorden, maar zinnen nl. één woordzinnen: „Rijen" betekent zie eens hoe lekker of ik rij!" Meestal worden echter in dit stadium alleen substantieven gebruikt.

Onverzadigbare namenhonger.

Dan komt de dreumes op een goede dag tot de gewichtige ontdekking, dat alle dingen een naam hebben. Adam gaf aan alle dieren een passende naam, niet alleen van de dieren, maar van alles wil de dreumes weten.

Ge weet wel, wat ik bedoel, niet waar moeders? Het is het tijdperk van de kriebelende namenhonger, als uw dreumes van de morgen tot de avond vraagt: ditte? datte? izda? en datte? Toevallig is het sensationele van deze ontdekking in een klaarder licht komen te staan door een meisje, dat doofstom en tegelijk blind was.

Dat kind, Helena Keller, was van gezicht en gehoor beroofd en tot haar 7de jaar sprakeloos opgegroeid. Toen trok zich een zekere Miss Sullivan het lot van het meisje aan: deze werd haar lerares en trachtte door tastindrukken in de handpalm het sprakeloze kind met de vingertaal bekend te maken. Doch laten we hier Miss Sullivan zelf aan het woord. „In het begin van de tweede onderwijsmaand — zo schrijft ze — gebeurde het volgende: We gingen naar de pomp, waar ik Helen de beker liet vasthouden, terwijl ik pompte. Toen het koude water er in stroomde en de beker vulde, spelde ik water in de andere hand. Het woord dat zo onmiddellijk op de waarneming van het koude water volgde, scheen haar helemaal van streek te brengen. Ze liet de beker vallen en stond daar als vastgenageld. Een nieuwe lichtschijn kwam over haar gelaatstrekken. Ze spelde het woord water verschillende malen. Toen hurkte ze neer, raakte de grond aan en vroeg naar de naam; evenzo wees zij op de pomp en de gieter. Daarna keerde zij zich plotseling om en vroeg naar mijn naam. Op de terugweg was zij in hoge mate opgewonden en vroeg naar de naam van ieder ding, dat ze aanraakte, zodat ze in de loop van enige uren 30 nieuwe woorden tot haar woordenschat had bijgeleerd." Geen wonder dus, dat ook uw dreumes na de sensatie van ontdekking rusteloos door blijft vragen.

Eerst substantieven en daarna werkwoorden.

Intussen begint de dreumes na het substantievenstadium reeds werkwoorden te gebruiken, zij het voorlopig nog onvervoegd, ja hij gaat reeds samengestelde zinnen opbouwen uit twee of drie woorden: „Keesje pap slapen" betekent dan: Ik ga eerst eten en dan lekker slapen.

Vooral kinderen, die geen andere jongere broertjes of zusjes hebben, spreken over zich zelf in den derden persoon: de dreumes noemt zich zelf: Keesje of Jantje en geen wonder! want zo hoort hij zich aanspreken door anderen. Uit de woorden: ik, jij, zijn, ons, weet hij voorlopig niet wijs te worden. Later wordt „Keesje" vervangen door „jij" zodat „Jij rijen" dan betekent: „ik rij zo lekker". Pas via den derden en tweeden persoon komt hij tenslotte tot „ik".

Het kind gaat vragen naar het doel en naar de oorzaak.

Toch blijkt uit al die weetgierigheid, dat het intellect begint te werken; vooral de taal is het krachtige middel om dit te ontwikkelen. De eerste vragen dienden om de naam te achterhalen, maar spoedig duiken nu de doelvragen op, want de kleine komt nu tot de ontdekking, dat alles ergens voor dient: een lepel om te eten, een hondje, om mee te spelen. Daarvan moet hij nu het naadje van de kous weten.

Vandaar de vragen: Wat is een tante? om koekjes te krijgen. Wat is een auto? om te rijen. Wat is een potlood? etc. Dan volgt daarop de waarom — periode, naar de oorzaak vragen, die tot 50 à 60 keer per dag terugkomen en dikwijls tot hele vragenlitanieën aan elkander geschakeld worden.

„Waarom is de aarde rond Pa?"

Zo ontspon zich het volgende gesprek tussen moeder en kind in het dagboek van Stern. Het dochtertje Hilde van 2 jaar en 10 maanden zag een walvis in haar prentenboek: naar aanleiding daarvan vroeg ze:

Vr. Wat eet die vis?
A. Ook vissen.
Vr. Waarom eet zij vissen?
A. Omdat zij honger heeft.
Vr. Waarom eet zij geen brood?
A. Omdat wij haar geen brood geven.
Vr. Waarom geven wij haar geen brood?
A. Omdat de bakker alleen brood voor de mensen bakt.
Vr. Waarom niet voor de vissen?
A. Omdat hij niet genoeg meel heeft.
Vr. Waarom heeft hij niet genoeg meel?
A. Omdat hij niet genoeg koren heeft. Je weet toch wel dat meel van koren gemaakt wordt!
Vr. O. Ja!

Maar men ziet wel uit deze vragenlitanie, hoe het verstand begint door te breken. Op deze vraagperiode herinnert ge u misschien nog wel het bekende liedje van Clinge Doorenbos, dat begint met de woorden:

Waarom is de aarde rond Pa?
Waarom is ze niet vierkant?
Waarom komt de zee niet verder, dan juist hier tot aan het strand?

God de Alfa en Omega van het leven.

Maar ook bovenzinnelijke betrekkingen zoals oorzaak en gevolg, middel en doel kent reeds het 3 à 4 jarig kind, en op 5 à 6 jarig leeftijd hebben velen reeds een begrip van God. Uit een statistiek van 1300 leerlingen, die door den kinderpsycholoog La Vassière SJ. gehouden is, bleek dat 50% van de jongens en 61% van de meisjes op die leeftijd reeds een vrij duidelijk Godsbegrip hadden, mits er maar iemand is, die ze helpt en antwoord geeft, dat ze zelf niet kunnen vinden. Zo heeft de kennis van God reeds een plaats in de lente van 's mensen leven: God is het begin, de Alfa van het leven.

p. B. A. Schipper.

WERELDNIEUWS.

REFUGIE'S IN DE GEALLIEERDE LEGERS.

Het New Yorkse weekblad „Aufbau" meldt, dat Heinz A. Sander, afkomstig van Neuwied (Duitsland) en in 1938 op 23 jarige leeftijd naar de Verenigde Staten gekomen, in Burma op de leeftijd van 23 jaar in de strijd tegen de Japanners gesneuveld is. Wij zien een foto van Corporaal Herbert Monash, een uit Duitsland afkomstige twintigjarigen jongen, die in Italië op zijn eentje drie Nazieofficieren gevangen genomen heeft. Een andere foto toont Sergeant Richard Stern, 38 jaar oud en pas in 1939 uit Duitsland ontvlucht, die in Italië door zijn moedig optreden een gehele compagnie gered en een Duits machinegeweernest tot overgave gedwongen heeft. Wij lezen een brief van Eerste Luitenant Karel Bauer, die in 1938 uit Oostenrijk naar de Verenigde Staten kwam en zich thans aan het Italiaanse front bevindt. Een reeks foto's laat ons refugié's zien, die in het Australische en in het Noordamerikaanse leger dienen. Onder de advertenties vinden wij niet alleen het overlijdensbericht van Sander, doch ook dat van Gerhard Leske, die, 35 jaar oud een weduwe en een kind achter latend, gesneuveld is in de strijd tegen de Nazies.

Al deze berichten zijn uit slechts een enkel nummer. Iedere week brengt het blad nieuwe foto's en nieuwe meldingen van de daden der refugié's die thans in de Geallieerde legers strijden tegen Jap en Nazie. Waarlijk, wij mogen trots zijn op deze bondgenoten.

Enkele dagen geleden hadden wij een gesprek met een uit Hamburg afkomstig jongmens. Hij vertelde ons, dat hij en zijn broer gevlucht zijn voor het Naziebewind. Vol trots liet hij ons een foto zien van een Sergeant van het Engelse leger. „Dat is mijn broer, hij is onlangs overgeplaatst naar de Intelligence Service", legde hij ons uit. Een schoolvriend van hem is in de Koninklijke Canadese Marine op een torpedobootjager en een eveneens uit Hamburg gevluchte buurjongen is bestuurder van een tank. Onze vriend was echter buitengewoon teleurgesteld, dat hij ondanks alle pogingen niet de kans krijgt, den gemeenschappelijken vijand te lijf te gaan.

AL GENOEG CRITIEK, ZEGT HULL.

De Noordamerikaanse Staatssecretaris Cordell Hull weigerde om Churchills „vriendelijke woorden" ten opzichte van Spanje te bespreken op een persconferentie. In antwoord op vragen met betrekking tot deze quaestie zeide hij, dat hij reeds genoeg critiek over Spanje had moeten slikken zonder in zulke discussies betrokken te zijn (Washington, (AP) 26.5).

PARRA PEREZ BIJ HULL.

De Venezolaanse Minister van Buitenlandse Zaken Caracciolo Parra Pere, die op het ogenblik een niet-officieel bezoek aan de Verenigde Staten brengt en Donderdagavond te Washington aangekomen is uit New York, bracht Vrijdagmorgen een bezoek aan Cordell Hull op het State Department. Later op zijn persconferentie — welke iets verlaat werd door het onderhoud van Parra Perez met Hull — zeide Hull, dat Parra Perez een der bekwaamste Ministers van Buitenlandse Zaken van dit Halfrond is.

Hij zeide nog, dat hij een algemene inwisseling van inlichtingen had met Parra Perez. Hij noemde het gesprek zeer leerzaam en zeide te hopen, dat het niet teleurstellend voor Parra Perez geweest is (Washington, (AP) 26.5).

NIEUWTJES.

— Wanneer Nederlanders nog één costuum hebben, dat gedragen kan worden, kunnen zij geen bonnen krijgen om een ander aan te schaffen (Aneta).

— Mussert heeft F. van der Veen benoemd tot leider van de N.S.B.-staf in Duitsland in vervanging van P.G. de Jager Meezenbroek (Aneta).

— Donderdag heeft Generaal Jan Christiaan Smuts met minister Eelco N. van Kleffens een onderhoud gehad, dat een uur duurde (Aneta).

— De Haïtiaanse bladen hebben geestdriftige artikelen gewijd aan de oefening van de voetbalspelers door den heer Cotchico. Door de padvinders werd een ontvangst te zijner ere ingericht.

Une Révoluton à Curaçao!

4.

SCÈNE VIII.

Les mêmes, Lafoie

(Lajoie entre et va se rouler aux pieds de Pétroline).

Brisetout:

Bonjour Lajoie.

Mme Pétroline, se retirant plus loin:

Il est sou cet homme.

Brisetout:

Oui il est sous. . . l'impulsion d'un liquide alcoolique.

Lebeau:

Voilà Brisetout qui va nous fabriquer des jeux de mots.

Non, c'est venu tout naturellement.

Lajoie, se relevant:

Bonjour mes amis, bonjour mesdames.

Brisetout, à Lajoie:

Pietermaai est-il en révolution?

Lajoie:

Ah, mon cher, ne m'en parle pas ...... pourv...... v...... venir du b...... b...... bout ici je je je je me suis meurtri l...... L...... l...... les coudes...... Pi...... pi...... pi...... pi...... Pietermaai en révolution? Sais pas, connais pas. Ce que je me ra...... ra...... rappelle c'est qu'en passant j'ai entendu Li...... li...... li...... li...... Lilliput dire: je cours me mettre sous l'égide du pavillon haitien.

Lebeau:

Il y avait donc beaucoup de monde dans la rue s'il vous a fallu jouer des coudes pour passer. Sans doute c'était le peuple qui veillait sur la vie de Papachi?

(Lajoie, assis sur un escabeau se renverse en arrière et roule sous les jupons de Fanchette; Brisetout le relève et le couche au milieu de la scène.)

Lajoie, à Lebeau:

Co...... Comment vous phi...... phi...... philosophe, vous n'avez pas compris? ta ta ta ta ta ta.

Lebeau:

Non.

Mme. Pétroline:

Ni moi non plus.

Fanchette:

Pas plus que les autres.

Brisetout:

Moi, j'ai compris.

Lajoie à Lebeau. Pétroline, Fanchette:

Vous êtes de n...... n...... n...... ni...... ni...... nigauds, Brisetout a compris, parce que la même chose lui arrive quelquefois,

Brisetout:

Je l'avoue (il va pour prendre la taille de Fanchette celle-ci le repousse, Brisetout renverse le guéridon et un vacarme épouvantable de bris de pots, de verres se produit).

Lebeau, riant:

Brisetout, ton nom n'est pas faux.

Brisetout:

J'ai la déveine.

Lajoie, taquinant madame Pétroline:

J'étais en promenade quand la pluie m'a obligé de chercher un abri dans une maison. La fatalité a permis que cette maison fut un débit de boissons. — Si je bégaie un peu, pardonnez moi, c'est à cause de......

Lebeau, l'interrompant:

Tu n'es pas avocat-général, par conséquent cela ne fait rien. Continue.

Lajoie:

Ma foi, pour tuer le temps, j'ai demandé un grog, puis un brandy, ensuite un coqtail, après un rhum sec, sur le rhum j'ai mis un bitter, et comme ce dernier me laissait une mauvaise bouche j'ai repris un brandy sec; ainsi en sortant la terre tournait autour de moi, comme elle tourne autour du soleil......

Brisetout:

Et dans la rue tu allais heurter des coudes les deux côtés de la rue.

Lajoie:

T'es sorcier.

Mme. Pétroline, dansant:

Ce n'est donc pas la révolution.

Lajoie:

La révolution? connais pas. Si je la connaissais j'irai; aujourd'hui j'ai du courage. Ce courage me vient chaque fois que j'absorbe un peu trop de...... liquide...... à jeun pas de Lajoie.

Brisetout, à la fenêtre:

On n'a jamais vu moins de monde dans les rues.

Lebeau:

On appellera cette journée: „La révolution des coqs et des chiens. Les mariens de l'Eau et leur digne commandant Mr. Riche tout en riant, sont exaspérés que ce mauvais cornichon de Rengaw a fait accroire au Gouvernement de la Hollande que les braves Gens de Curaçao sont des tapageurs et des révolutionnaires, tandis qu'il n'y a que les coqs et les chiens qui s'y battent. L'ex-sergeant est un chenapan, il faut espérer qu'on lui fera payer sa balourdise et sa méchanceté. Oh, si le Roi le savait, il le chasserait ignominieusement.

FIN.

CHANSON FAVORITE DE BRISETOUT.

A Curaçao
les lieutenants
son féniants,
Mais à l'assaut
ils sont vaillants.

Qui à l'assaut d'une maison
ils sont héros,
Mais au bâton ils sont zéro's.

Lame toujours inoccupée,
hormis à fouetter le vent,
ils portent au flanc grande epée
qu'ils ne dégainent pas souvent.

Au guet-à-pens
ils font merveille,
Mais cependant
mieux combattant
au jus de la treille,
on les entend
Chantant
Vive l'amour, le vin et le tabac.
Voilà, voilà le refrain du hamac.

* * *

Hiermede is de herdruk van het afschrift van „Une Révolution à Curaçao" ten einde. De schrijver ervan, hoewel in het boekje niet genoemd, is Mr. Willem K. C. („Papachi") Sassen, procureur-generaal van 7 September 1870 tot 1 October 1877, wiens geschiedenis uitvoerig is te vinden in A. T. Brusse, Curaçao en zijn Bewoners, naverteld in C. P. Amelunxen, De Geschiedenis van Curaçao, blz. 193, e.v. en laatstelijk — omdat geen dezer boeken nog te krijgen is — nogeens oververteld in ons feuilleton Journalistiek leven in Curaçao, te beginnen met aflevering 27.

Wij deden al een beroep op oudere Curaçaoënaars die de personen, welke in het comediestukje voorkomen kunnen thuis brengen, om ons daarvan op de hoogte te brengen teneinde het als historisch document voor de geschiedenis van ons Eiland nog belangrijker te maken. In het overgeschreven exemplaar dat ons werd uitgeleend stonden de volgende aantekeningen erbetreffende:

In Scène I staat met potlood bij „Un homme sec, raide, pédant et vaniteux" aangetekend „Koentze?"

Enkele regels verderop bij „O Willem" staat „Willem III". terwijl nog weer verderop bij „la corvette de guerre l'Eau" staat aangetekend „Het Loo".

In Scène II, waar „Sa Sérénissime l'Illustre Rengaw" voorkomt, staat Wagner aangetekend. Tegen het einde van deze Scène, waar „l'ami du peuple Mr. Nessas" voorkomt, staat „Sassen", terwijl nogmaals het daar voorkomende Rengaw verklaard wordt door de aantekening Wagner.

Bij de alinea, gesproken door Fanchette in Scène III, beginnende met „Dame, Monsieur, tous les agents", staan twee vraagtekens, die vermoedelijk, gezien hun plaatsing, betrekking hebben op Mr. Grosnez. Later in het begin van Scène IV, staan bij Madame Grosnez ook nog eens twee vraagtekens.

In dezelfde scène, bij de alinea die aanvangt met de woorden „La province effrayée" staat het lange getal in cijfers aan getekend 9.679.111. De betekenis hiervan ontgaat ons volkomen.

Geheel aan het einde van de comédie waar „L'ex-sergeant" nogmaals voorkomt, staat wederom de naam Wagner bijgeschreven.

Wie helpt ons verder? De identiteit der meeste personen is nog in het duister. — Redactie.